

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 229/06

בפני: כבוד השופטת א' פרוקצ'יה
כבוד השופט א' רובינשטיין
כבוד השופט ס' גובראן

העותרים: 1. נתן גפן
2. יוסף כהן

נגד

המשיב: שר הבריאות

עתירה למתן צו על תנאי

בשם העותרים: בעצמם

בשם המשיב: עו"ד אילאיל אמיר

פסק-דין

השופטת א' פרוקצ'יה:

1. עניינה של העתירה בבקשת העותרים כי המשיב יעשה שימוש בסמכותו לפסול את דו"ח הנתיחה לאחר המוות שבוצעה בגופו של ראש הממשלה המנוח, יצחק רבין ז"ל.

2. זוהי עתירה שלישית במניין המוגשת על ידי עותר 1 בה מועלות טענות שונות ביחס להליכים רפואיים שננקטו ביחס לראש הממשלה המנוח מיד לאחר שנורה. משמעות הסעד המבוקש בעתירה היא כי יש לפתוח מחדש את פרשת חקירת רצח ראש הממשלה המנוח.

3. בעתירה הראשונה בבג"ץ 6733/05 נדחתה על הסף עתירה ראשונה בה נתבקשו פרטים על אופן הגעת ראש הממשלה לחדר מיון בבית החולים. העתירה נדחתה בשל אי מיצוי הליכים.

4. עתירה נוספת הוגשה על ידי עותר 1 בבג"צ 8071/05 והיא נגעה לאופן פיננסי של ראש הממשלה המנוח לבית החולים, ומצבו הרפואי בעת שהגיע לשם. עתירה זו גם היא נדחתה על הסף. בית המשפט באותו ענין קבע (השופטים ביניש, גרוניס וחיות) :

"לאחר שעיינו בעתירה, הגענו למסקנה כי דינה להידחות על הסף. הנסיבות הקשורות ברצח ראש הממשלה רבין נחקרו על ידי ועדת שמגר. בסופו של דבר, נכתב דו"ח מפורט ומקיף המצורף, ולא מצאנו כל ממש בדבר קיומן של סתירות "בלתי מתפשרות" כלשון העותר, בין החומר המצורף לבין האמור בדו"ח ועדת שמגר. הטענות שמעלה העותר בעתירתו הן טענות חמורות ביותר, אשר אינן נשענות על בסיס עובדתי כלשהו, ואין "העדויות" המצויות בחומר העתירה מהוות תמיכה לטענותיו. בנסיבות אלו, אין אנו סבורים כי בידי העותר עילה לחייב את המשיב לפעול באופן המבוקש בעתירה, וכן אין בידו עילה המצדיקה מתן סעד בבית המשפט הגבוה לצדק."

5. עניינה של עתירה זו בהליכים הרפואיים שהתבצעו בראש הממשלה ביום 4.11.95 מיד לאחר שנורה. העותרים מבקשים כי שר הבריאות יפסול את דו"ח הנתחה שלאחר המוות אשר בוצעה בגופו של ראש הממשלה. לטענת העותרים ביום 3.11.05, במהלך תכנית טלוויזיה בערוץ 2, פורסם צילום חזהו של ראש הממשלה המנוח. צילום זה לדבריהם, מוכיח באופן חד-משמעי את עובדת קיומו של קליע נוסף ובלתי-מדווח אשר נורה אל חזהו של מר רבין. המסקנה המתבקשת, כך נטען, היא כי הדו"ח הפתולוגי שאינו מתעד פגיעת קליע זו ואשר פורסם לאחר הרצח, הינו בלתי-קביל מבחינה משפטית ולכן על שר הבריאות לבטלו. העותרים טוענים, כי בעקבות חשיפת הממצאים האמורים, הם פנו למספר גופים ממשלתיים – משרד הבריאות, משרד המשפטים, ההסתדרות הרפואית, מבקר המדינה ועוד – אולם חרף פניות אלו הם לא זכו לתשובה. בצר להם, ולאחר שמיצו לדבריהם את כל ההליכים האפשריים, הגישו העותרים את העתירה הנוכחית.

6. העותרים מציגים תרחיש חלופי לזה המוצג בדו"ח ועדת שמגר, אשר חקרה את מאורעות הרצח. לשיטתם, במהלך הטיפול הראשוני, מיד לאחר שנורה ראש הממשלה רבין על ידי המתנקש, אותר בגופו פצע ירי יחיד באזור החזה. בשלב זה בוצעה בו החיאה, ולאחר שקיבל מספר רב של מנות דם נקבע מותו בחדר הטרואמה. הפצע בחזה תועד בדו"ח חדר מיון, המצורף כנספח 3 לעתירה, אותו כתב הרופא ד"ר גוטמן.

מסיבה שאינה מובנת, חודש הטיפול הרפואי בראש הממשלה, במהלכו נתגלו בגופו שני פצעי ירי נוספים – האחד בגב והשני במותן שמאל – עליהם דווח בהרחבה בדו"ח הפתולוגי הסופי. במהלך הטיפול המחודש הוציא הרופא ד"ר קלוגר את הקליע מחזהו של המנוח, כך נטען, אולם פעולה זו הושמטה מכל המסמכים הרפואיים העוקבים. לטענת העותרים, מרגע תום הטיפול הרפואי בראש הממשלה ניסו הגורמים הרפואיים להעלים באופן שיטתי את עובדת קיומו של פצע הירי בחזה. דו"ח חדר המיון של ד"ר גוטמן, לצד הצילום אשר הוצג בתכנית הטלוויזיה האמורה, מגלים, אפוא, השמטה של פרטים מהותיים ממסקנות ועדת שמגר. לאור כל אלה, יש לבטל את הדו"ח הפתולוגי, וכשתמע – לחדש את החקירה בפרשת הרצח.

7. המדינה מתנגדת לעתירה מכמה טעמים. ראשית, העותר לא הניח בסיס משפטי לקיומה של סמכות אצל שר הבריאות לפסול דו"ח נתיחה שבוצע על ידי רופא מומחה ברפואה משפטית. חוק חקירת סיבות מוות, התשי"ח-1958 אינו מקנה סמכות כלשהי לשר הבריאות בענין זה. מעבר לנדרש, מציינת המדינה כי, אפילו עמדה לעותרים זכות לסעד, היה עליהם למצות הליכים ולפנות לגורם המוסמך קודם שפנו לבית משפט זה בבקשה לסעד. לעתירה לא צורפו כל פנייה של העותרים לגורם כלשהו בבקשה לפסול את דו"ח הנתיחה, ומשכך לא מיצו את ההליכים המוקדמים הנדרשים לקבלת הסעד המבוקש. לפיכך דין העתירה להידחות על הסף.

8. עיינו בטעמי העתירה ואיננו מוצאים מקום להיענות לסעד המבוקש. טענותיהם של העותרים הן כלליות ביותר, ופעמים אף סתומות. לחשש שמעלים העותרים לקיום מניפולציה בדיווח הרפואי הקשור בנתיחה לאחר המוות של ראש הממשלה המנוח לא ניתן ביסוס כראוי. כל זאת, על רקע קיומו של דו"ח ועדת שמגר, אשר בחן לפני-ולפנים את כל חומר הראיות הרלבנטי בזמן אמת, והגיע לממצאים ולמסקנות כבר לפני תקופה ארוכה. בטענות העותרים אין כדי ליצור תשתית, ולו התחלתית, המצדיקה את חידוש החקירה בענין רצח ראש הממשלה, למעלה מעשור שנים לאחר ארוע הרצח שזעזע את המדינה והחברה בישראל.

9. ואחרון, לא ראיתי מקום להיענות לבקשת העותר 2 לשמור על זהות חסויה. בקשה זו אינה מפרטת הכיצד היא עולה בקנה אחד עם עקרון פומביות הדיון ופומביות הליכי המשפט, ומהו הטעם הנוגד הפועל במקרה זה, אשר משקלו הוא בעל עוצמה עד כדי להצדיק חריגה מעקרון הפומביות, המהווה אחד מביטוייו של חופש הביטוי וחופש המידע בחברה דמוקרטית. הבקשה בענין זה נדחת אף היא (סעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד-1984; רע"א 3614/97 אבי יצחק נ' חב' החדשות

הישראלית, פד"י נג(1) 26, 45-7; בש"פ 5153/04 פלוני נ' ידיעות אחרונות, פד"י נח(6) 933; בג"צ 6005/93 עליאש נ' לשכת עורכי הדין, פד"י מט(1) 159; בש"פ 4814/05 ביטאר נ' מדינת ישראל, פסקה 7; על"ע 1368/04 אפרתי נ' לשכת עורכי הדין (פסקה 6); בג"צ 2462/05 שכטל נ' מדינת ישראל, (פסקה 2).

דין העתירה להידחות, איפוא.

ניתנה היום, כ"ו באלול תשס"ז (9.9.07).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט